

MURAX00NYIG1

Rabasova galerie Rakovník, p. o.,
Vysoká 232,
269 01 Rakovník

Váš dopis zn./ze dne

Naše značka

Vyřizuje/linka

Rakovník

MURA/7550/2018

Bc.Barbora Knorová /201

7.2.2018

OSAK01/66202/2017

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Rakovník, odbor školství, památkové péče, kultury, tělovýchovy a cestovního ruchu, jako orgán státní památkové péče, věcně a místně příslušný ve smyslu § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen: „zákon o státní památkové péči“) a §10 a §11 odst. 1 písmeno b) zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, v platném znění (dále jen: „správní řád“), rozhodl o žádosti účastníka řízení, Rabasovy galerie Rakovník, p. o. (hospodařící se svěřeným majetkem Středočeského kraje), IČO 148 00 209, Vysoká 232, 269 01 Rakovník, zastoupené ředitelem, ak. mal. Václavem Zoubkem, doručené dne 21. 11. 2017, podle § 14 odst. 1 a 3 zákona o státní památkové péči a § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, takto:

z hlediska státní památkové péče je studie přístavby k objektu Rabasovy galerie v Rakovníku, č. p. 232, nazvaná: „Dostavba galerie Rakovník – studie“, vypracovaná Ing. arch. Karlem Zuskou a J. Stieberovou, z 11/2017, stav. p. č. 152/1, 101/2, poz. p. č. 95/4 a 95/3, vše k. ú. Rakovník, řešenou jako přístavba prosklené budovy k severní fasádě Rabasovy galerie, s prosklenou východní stěnou a novostavba navazujícího objektu na západní straně (výkres severního pohledu tvoří nedílnou součást tohoto rozhodnutí) **přípustná**, při dodržení následujících podmínek:

1. Vlastník použije, pro vypracování prováděcího projektu přístavby Rabasovy galerie, jako výchozí podklad, pouze poslední přepracovanou a doplněnou verzi architektonické studie, z 20. 12. 2017.
2. Vlastník zajistí konzultování prováděcího projektu v rozpracovanosti se zástupcem Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále jen: „NPÚ“).

Uvedené práce proběhnou na území Městské památkové zóny Rakovník, která je chráněna státem ve smyslu zákona o státní památkové péči. Městská památková zóna Rakovník byla vyhlášena Ministerstvem kultury České republiky, vyhl. č. 476/1992 Sb., ze dne 10. 9. 1992, o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny. Současně bude přístavba stavebně propojena s objektem Rabasovy galerie č.p. 232, která je prohlášena kulturní památkou a je vedena v Ústředním rejstříku kulturních památek ČR, pod rejstř. číslem 47108/2-2723.

ODŮVODNĚNÍ

Městský úřad Rakovník, odbor školství, památkové péče, kultury, tělovýchovy a cestovního ruchu, obdržel dne 21. 11. 2017 žádost účastníka řízení, Rabasovy galerie Rakovník, p. o., IČO 148 00209, Vysoká 232, 269 01 Rakovník, zastoupené ředitelem ak. mal. Václavem Zoubkem, o vyjádření ve věci: „Rakovník - Vysoká 232 - „Dostavba galerie Rakovník – studie“, stav. p. č. 152/1, 101/2, poz. p. č. 95/4 a 95/3, vše k. ú. Rakovník.“ Uvedeným dnem bylo zahájeno správní řízení.

Správní orgán v průběhu řízení přezkoumal předloženou žádost z hlediska zájmů státní památkové péče a ve svém rozhodnutí vychází, ve smyslu ust. § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, z písemného vyjádření NPÚ, č. j. NPÚ-321/5702/2018 ze dne 26. 1. 2018, které správní orgán obdržel dne 30. 1. 2018.

Správní orgán vyjádření NPÚ prozkoumal a ve svém vyjádření se řídil následující úvahou: Rabasova galerie v Rakovníku se dlouhodobě potýká s nedostatkem prostoru pro kvalitní uložení deponovaných děl a se zázemím pro návštěvníky. Vyhovující není sociální zařízení a přístup do patra úzkým schodištěm více méně znemožňuje imobilním návštěvníkům přístup do expozice v patře památky. Zpřístupnit není možné ani podzemní, velmi zajímavé prostory, které by mohly sloužit pro rozšíření expozice, především pro instalaci sochařských děl. Řešit tyto problémy v rámci památky jako takové, je ze stavebního hlediska nereálné. Případný stavební zásah by navíc nenávratně poškodil památkový objekt. Úpravy by navíc proběhly na úkor výstavních prostorů, což také není žádoucí. Navržená novostavba v sousedství galerie, s příjnou návazností na památku prostřednictvím prosklené konstrukce vstupní haly, všechny výše uvedené problémy řeší. Obsahuje mj. depozitář, vstupní prostory, sociální zařízení i výtah. Novostavba má vzniknout v místě historické zástavby. Ke zvážení je skutečnost, že tato zástavba dnes neexistuje a je známa současníkům už jen z obrazové dokumentace a mapových materiálů. Lze očekávat od části veřejnosti kritiku navrženého řešení. Skutečnost, že bude část památky trvale kryta přístavbou, autor projektu řeší skleněnou stěnou, se světlíkem nad historickou fasádou, takže se fasáda bude dále pohledově uplatňovat, ať nasvětlená přírodním, či během provozu galerie umělým světlem. Nedojde tak k potlačení vzhledu památky na úkor nutné přístavby a městská památková zóna tímto zásahem nedozná úhony.

Patrová, částečně podsklepená budova obdélníkového půdorysu, byla vybudována na atypické široké parcele, paralelně se sousední ulicí. Až do poloviny minulého století sloužila jako synagoga s modlitebnou pro obyvatelstvo přilehlého rakovnického ghetta. Od sklonku 70. let slouží potřebám „Rabasovy galerie“, jako výstavní prostory a později i s kanceláři v podkroví v západní polovině budovy. Původní modlitebna je zachována v levé východní části, včetně původního mobiliáře a dnes slouží jako koncertní síň. Patrová budova je zastřešena valbovou střechou s nízkou betonovou válcovou věžičkou, vztyčenou po r. 1920, v duchu art deco nad modlitebnou a prosvětlenou po stranách obdélníkovými okénky. Věž má cylindrickou střechu, krytou mědí. Budova stojí v prudkém svahu klesajícím k jihu, na obdélníkovém prostranství původně průchozí historické zahrady. Synagoga je pozdně barokní stavbou z let 1763 – 5, přestavěnou roku 1791 a roku 1865. Následně se opravovala po požáru r. 1921. Obě poloviny stavby, s rozdílným funkčním uspořádáním, se odlišně projevují i na fasádách. Východní část, uvnitř s modlitebnou, je pouze přízemní, ale na výšku dvou podlaží. Prosvětlena je vysokými obdélnými okny s půlkruhovými nadpražími, zasazenými v mělkých fasádních nikách s plastickými šambránami v záklencích. Obvodové zdivo ztužují v meziokenním prostoru masivní dvoustupňové zděné opěrné pilíře, završené pultovými stříškami. Ve vnitřních okenních nikách, v pravoúhlých ostěních, jsou zasazena vysoká úzká okna, završená půlkruhově. Mají železnou válcovanou konstrukci s jednoduše geometricky členěnými výplněmi, opatřenými zasklením čirým sklem, v kombinaci s barevnými tabulkami v základních barvách. Zaoblená nároží lemují plastické pilastry, převázané pouze shora decentním římsovým profilem. Odlišně komponovaná je dvoupodlažní západní polovina budovy. Sloužila snad původně jako škola s bytem rabína. Fasády jsou prosvětleny okny formátu výškového obdélníku, lemovanými barokními kamennými ostěními se stuhou a ušima, opatřenými v ose nadpraží plastickými stylizovanými lichoběžníkovými klenáky. Plochu pod parapety oken člení plastické obdélníkové výplně. Západní polovinu domu člení plastický římsový profil. Severní průčelní fasáda má v patře západní části pětiosové uspořádání. Hlavní vchod je umístěn v přízemí uprostřed. Opatřen je velkým otvorem, rámovaným zevně pravoúhlým kamenným portálem se stlačeným obloukem v nadpraží, členěným reliéfní výzdobou. Valbovou střechu budovy, s nízkou válcovou věží ve hřebeni, kryje jako celek zánovní štípaný šindel.

Z důvodu vážného nedostatku vnitřních prostor pro výstavní účely, depozitáře i návštěvníky, započala už před více jak deseti lety projekční příprava rozšíření galerie formou přístavby. Jako projektant byl vybrán zkušený Ing. arch. Karel Zuska. Na samém počátku proběhly konzultace se zástupci státní památkové péče. Pro potřeby galerie je od prvopočátku využita pouze západní polovina budovy, včetně klenutých sklepních prostor, interiér přízemí i patra a celé podkroví. V suterénu je provizorně a nevhodně umístěna sochařská sbírka, prostory jsou veřejnosti nepřístupné, protože kapacita je přeplněna depozitářem. V přízemí a v patře je umístěna stálá expozice z díla Václava Rabase. Pro

příležitostné výstavy jsou určeny pouze skromné prostory v předšálí modlitebny. V podkroví jsou pak kancelářské prostory, přisvětlené střešními okny. Z uživatelských hledisek je největší nevýhodou nedostatek shromažďovacích prostor pro návštěvníky, neumožňující zejména práci se studenty a skupinovými výpravami, nedostatečné hygienické zázemí zaměstnanců a hlavně návštěvníků, zcela nevyhovující, zastaralý a prostorově nedostatečný depozitář, chybějící zázemí pro pořádané koncerty s šatnou, nedostatek místa pro sbírkotvornou činnost, pro kterou v současných podmínkách chybí prostory. Situace se v poslední době vyvíjí dále tak, že pokud nebude možné přístavbou rozšířit prostory pro galerii, musela by opustit současný historický objekt a začít hledat jiné adekvátní kapacity, což z památkového hlediska předznamenává určité nebezpečí, zda a jaké by se našlo pro cennou památku nové využití.

Konzultace možných variant přístavby začaly s pověřeným architektem již v průběhu roku 2008. Požadavkem památkové péče byla snaha co nejméně zasahovat do prostředí historické budovy synagogy a případnou novostavbu přizpůsobit okolnímu prostředí rakovnického ghetta, se skromnou zástavbou drobného měřítka. Odpovědí byla původní verze architektonické studie přístavby, s prosklenou budovou obrácenou do Vysoké ulice a zděnou novostavbou v sousedství západního štítu synagogy. Vzhledem k silicím požadavku investora po navýšení kapacitních prostor, došlo následně k rozšíření zděné části přístavby na úkor transparentní prosklené části. Touto změnou, bohužel, předchozí architektonické pojetí studie utrpělo. Došlo k zastavení výhledu na nejzápadnější část budovy synagogy, čímž se toto řešení stalo, z památkového hlediska, nevyhovující. K dokončené studii nebylo výkonným orgánem státní památkové péče v Rakovníku vydáno závazné stanovisko, protože ze strany žadatele nebyly splněny povinné procesní požadavky. V červenci 2017 byla svolána další schůzka k podání žádosti o vydání rozhodnutí k nové verzi přístavby Rabasovy galerie, vzniklé po získání sousední nemovitosti. Předložena byla poslední dokončená verze z prosince 2007. V rámci konzultace bylo zástupcem NPU-ÚOPSC tento poslední architektonický návrh rozšíření galerie odmítnut, jako z památkového hlediska nevhodný, viz platné vyjádření NPU-321/11244/2007 z 10. 12. 2007. Protože vedení galerie má i nadále zájem a nově možnost přístavbu provést, požádalo o další konzultaci, při níž by se mělo nově hledat schůdné řešení zejména z památkového hlediska. Při té příležitosti se opět navázalo na původní požadavek, který spočíval v obnovení nezacloněného výhledu na celou budovu bývalé synagogy. Projektant po té zpracoval novou upravenou verzi studie přístavby. Přístavba je nadále koncipovaná ve dvou odlišných objemech, jako prosklená a podsklepená budova s rovnou střechou na východní straně a zděná patrová stavba menšího objemu se sedlovou střechou, v západním sousedství štítu synagogy. Prosklená část má zastřešit zejména shromažďovací prostory v přízemí, sloužící jako galerijní a výukové prostory a současně také umožnit průhled ze sousední ulice na celek historické budovy, včetně severozápadního nároží (skrz zcela prosklenou patrovou stavbu). V suterénu pak má být umístěno hlavně sociální zázemí. V západní části přístavby pak mají být umístěny vyhovující depozitáře, restaurátorské dílny apod. Pozitivním výsledkem přístavby má být také vyklizení barokních sklepů pod západní částí synagogy a jejich následné zpřístupnění veřejnosti, zejména pro příležitostné výstavy.

Původní synagoga, dnes budova Rabasovy galerie, je nemovitou kulturní památkou. V důsledku dopracování předložené architektonické studie do fáze prováděcího projektu a v následné realizaci záměru, dojde ke změně utváření bezprostředního okolí historické památky. Předchozí záměr přístavby, spolu s architektonickou studií, byly v posledních měsících dopracovány do závěrečné verze, která by měla být ohleduplnější k bezprostřednímu prostředí památky i jejímu nejbližšímu okolí. Požadované, zejména prostorové nároky na přístavovanou část jsou samy o sobě poměrně značné. Snaha po jejich oklešťování, nebo umenšování se nejeví jako smysluplná, protože požadované potřeby jsou odůvodněny praxí a dlouhodobými zkušenostmi zejména ředitele galerie. Budova Rabasovy galerie prošla posledními stavebními úpravami v 80. letech a na sklonku minulého století, kdy se upravovalo podkroví pro kancelářské potřeby. Od té doby je celkový stav zakonzervovaný. Posledním větším zásahem do objektu byla výměna dožívající šindelové střešní krytiny za šindel nový. Sousední přízemní dlouhodobě opuštěný domek v západním sousedství, kterým navazuje a pokračuje zástavba řadovými domky Vysoké ulice, její jižní a východní strany, by se stal v nejbližší době předmětem demolice a nové výstavby. Z památkového hlediska se proto jeví přístavba galerie jako do budoucna k lokalitě ohleduplnější, než využití stejného stavebního místa k soukromým potřebám a obytným účelům.

V průběhu řízení žadatel požádal o přerušeni řízení na dobu nezbytnou k dopracování studie dle požadavků NPÚ do podoby odpovídající jak nárokům žadatele, tak památkové péče.

Vzhledem k nutnosti seznámit žadatele s podmínkami pro vydání rozhodnutí a k délce přerušeni řízení, správní orgán vydává rozhodnutí ve lhůtě delší než 30 dnů.

Žadatel byl seznámen s podmínkami pro vydání rozhodnutí prostřednictvím datové schránky dne 30. 1. 2018, s termínem pro vyjádření do 12. 2. 2018. Dne 7. 2. 2018 bylo telefonicky sděleno, že k podkladům pro vydání rozhodnutí nemají připomínky.

Z hlediska zájmů státní památkové péče nedejde k poškození nemovité kulturní památky za předpokladu, že bude plně respektováno toto rozhodnutí.

Správní orgán posoudil okruh účastníků řízení a konstatoval, že rozhodnutím mohou být dotčeny zájmy a oprávněné požadavky jen vlastníka nemovitosti.

Správní orgán neobdržel žádné návrhy a námítky, které by se týkaly řízení v této věci.

POUČENÍ

Toto rozhodnutí slouží jako podklad pro vypracování prováděcí projektové dokumentace.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení. V případě, že si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne uloženi nevyzvednete, považuje se za okamžik doručeni poslední den této lhůty. Odvolání se podává ke Krajskému úřadu Středočeského kraje v Praze, odboru kultury a památkové péče, prostřednictvím odboru školství, památkové péče, kultury, tělovýchovy a cestovního ruchu Městského úřadu Rakovník. Musí splňovat ustanovení § 82 odst. 2 správního řádu a být doručeno s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis.

Pokud je rozhodnutí doručováno prostřednictvím datové schránky, považuje se za doručené, jestliže se osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému rozhodnutí, nepřihlásí do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí dodáno do datové schránky (§17 odst. 3 a 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů). Rozhodnutí se považuje za doručené posledním dnem výše uvedené 10 denní lhůty.

Ing. Marie Polcarová
vedoucí odboru školství, památkové péče, kultury, tělovýchovy
a cestovního ruchu Městského úřadu Rakovník

v. z. Ing. Tomáš Kapsa
vedoucí oddělení památkové péče

obdrží:

účastníci řízení (ve smyslu § 27 odst. 1 správního řádu) do vlastních rukou:

- Rabasova galerie, Vysoká 232, 269 01 Rakovník

na vědomí:

- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, pošt. schránka 45,
Sabinova 5/373, 130 11 Praha

- Krajský úřad Středočeského kraje, Zborovská 11, Praha 5 - Směchov

